

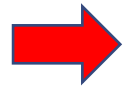
MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Samospráva v riadení kvality ovzdušia z pozície pripravovaného nového zákona o ochrane ovzdušia

Zuzana Kocunová
riaditeľka odboru ochrany ovzdušia
MŽP SR

Aktuálne výzvy týkajúce sa kvality ovzdušia

- **žaloba zo strany EK na Európsky súdny dvor za kvalitu ovzdušia (nedodržanie LH pre PM10)**
- Dosiachnutie „**dobrej kvality ovzdušia**“ podľa požiadaviek Smerníc o kvalite ovzdušia 2008/50/ES a 2004/107/ES
- Dosiachnutie takej **úrovne kvality ovzdušia, ktorá nemá negatívne vplyv na ľudské zdravie a ŽP a nepredstavuje pre ne riziko** (odporúčania WHO)

- **nová právna úprava na zlepšenie kvality ovzdušia => nové možnosti riadenia kvality ovzdušia**
- **aktualizácia programov na zlepšenie kvality ovzdušia**
- **posilnenie kapacít v oblasti riadenia kvality ovzdušia manažéri KO v rámci projektu LIFE**

Hodnotenie kvality ovzdušia

- monitorovaním (NMSKO- správca SHMÚ)
- modelovaním, odborným odhadom,
- Zonácia územia (zóny a aglomerácie – sú základným celkom na hodnotenie a riadenie kvality ovzdušia) –
- **ORKO – oblasť riadenia kvality ovzdušia** - tzn. kam hlavne majú byť opatrenia zamerané
 - kde je problém s KO -

V zónach a aglomeráciach

- **udržiavať dobrú kvalitu ovzdušia** - vhodnými opatreniami
- **Akčný plán (AP)** – v prípade aktuálneho rizika prekročenia prahových hodnôt pre smog.sit.
regulácia vybraných aktivít – **prijat' opatr. na** odvrátenie tohto rizika, (obmedzené využitie pri riziku prekroč LH al.CH
- **Program na zlepšenie kvality ovzdušia (PZKO)** tam, kde sú prekračované LH alebo CH
- -----
- **PZKO v minulosti** – zamerané len na ORKO - kde bolo zistené prekročenie LH al. CH meraním
- **V súčasnosti potrebujeme KOMPLEXNÝ** prístup k riadeniu kvality ovzdušia
- **PZKO teraz** – základné hodnotenie pre celú zónu, aglomeráciu
 - **vymedzenie ORKO** - 1. na základe meraní
 - 2. na základe modelovania – rizikové oblasti

okresný úrad v sídle kraja - zodpovednosť za riešenie kvality ovzdušia

Program na zlepšenie kvality ovzdušia (PZKO)

PZKO obsahuje:

- analýzu stavu kvality ovzdušia, podiel zdrojov na znečistení ovzdušia
 - zhodnotenie doteraz prijatých opatrení
 - opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia (zodpovedné osoby, termíny plnenia, indikátory plnenia)
-
- **participatívne vypracovanie PZKO** - aktívna účasť samosprávy (VÚC, obec)
 - zásadné opatrenia – **vydať ako „opatrenie“** podľa § 18 zákona 400/2015 Z. z.
 - **verejný odpočet plnenia opatrení** - každoročne
 - **sankcie** za neodôvodnené neplnenie
 - **zverejniť finálny odpočet opatrení za rok na webe**
 - **preskúmanie PZKO** každé 3 roky, ak je potrebné, **aktualizácia**

Úlohy samospráv (VÚC a obci) v riadení kvality ovzdušia

- Informovať o kvalite ovzdušia
- Participovať na príprave PZKO,
- Plniť opatrenia z PKZO

• Vypracovať Program starostlivosti o kvalitu ovzdušia (VÚC, obec)

1. ak OÚ v sídle kraj to nariadi (obsahuje aj harmonogram plnenia opatrení...) (do 12 mesiacov)
2. dobrovoľne, ak sa zastupiteľstvo uznesie

• vydať VZN – zriadiť NEZ, spoplatniť vstup, obmedziť dopravu..

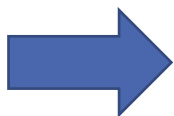
- obmedziť resp. zataviť prašné, zápašné činnosti a malé zdroje napr. v centre mesta.....

• zapracovať opatrenia do svojich strategických materiálov

- územné plány (odstupové vzdialenosti, kompenzačné opatrenia)

- PUM, energet. koncepcia

- PHRSR - významné opatrenia z ostatných dokumentov premietnuť do PHRSR - veľmi

PHR SR – je dokumentom Integrovannej územnej stratégie (IÚS)

- vypracovanie PHSR je podmienkou na predloženie žiadostí pre VÚC, obce skupiny obcí, o dotácie
- budú zahŕňať špecifické stratégie pre jednotlivé strategicko-plánovacie regióny na území VÚC vrátane stratégií udržateľného mestského rozvoja (UMR).

Adresnosť IÚS bude podporená členením stratégie na špecifické stratégie pre jednotlivé prirodzené regióny (strategicko-plánovacie regióny, SPR) v zmysle odporúčanej metodiky

Integrované investičné balíčky sú základnými implementačnými nástrojmi IÚS.

Budú obsahovať investičné nástroje naplňajúce špecifické ciele IÚS, ktoré budú financované či už zo všetkých zdrojov EÚ (IÚI), ako aj z ostatných zdrojov VÚC, miest a obcí, štátneho rozpočtu a súkromného sektora.

Schvaľovanie IÚS je v kompetencii zastupiteľstva VÚC.

Opatrenia:

- **Osveta o správnom kúrení**
- **Podporné opatrenia:** Kotlíková dotácia, Zelená domácnostiam, Zelená obnova (celková obnova v rámci zateplenia), zriaďovanie sociálnych podnikov alebo podnikov verejnoprospešných služieb
- **zákaz spaľovania nekvalitných palív a odpadov – priestupky**
- **kontroly malých zdrojov spaľujúcich TP a KP – obce prostredníctvom oprávnených kominárov**
 - **technická kontrola – zabezpečí obec**
(každé 3 roky - kontrola spalinových ciest a spaľ. Zariadenia na TP a KP)
 - **kontrola na základe opakovaného podnetu (dôvodné podozrenie)**
2 x obec upozorní na možné porušenie zákona aj o dôsledkoch takéhoto konania
potom sa vykoná kontrola na mieste (**odber vzorky popola, stery**)
- Porušenie § 14 ods. 1 a § 16 ods. 1 = **priestupok: pokuta** (zákaz spaľovania odpadu)
- Požiadavky na palivo: obmedzená **vlhkosť dreva do 25 %**

Urban Agenda for EU - Mestská agenda pre EÚ

sa snaží

- vytvoriť účinnejší **integrovaný a koordinovaný prístup k politikám** a právnym predpisom EÚ s **potenciálnym dopadom na mestské oblasti a tiež prispieť k územnej súdržnosti znížením sociálno-ekonomických medzier** pozorovaných v mestských oblastiach a regiónoch.
- **zapojiť mestské orgány do navrhovania politik, mobilizovať mestské úrady na vykonávanie politik EÚ a posilniť mestský rozmer v týchto politikách.**
- Cieľomestskej agendy pre EÚ je identifikácia a **snaha prekonať zbytočné prekážky v politike EÚ**, aby mestským orgánom umožnila **systematickejšie a koherentnejšie pracovať na dosahovaní hlavných cieľov**. Okrem toho to pomôže zefektívniť a zefektívniť politiku EÚ v mestách.

Partnerstvo v oblasti kvality ovzdušia

- <https://ec.europa.eu/futurium/en/urban-agenda>